

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Ekonomikas un monetārā komiteja

17.1.2007

PAZIŅOJUMS DEPUTĀTIEM Nr. 9/2007

Temats: Zviedrijas Riksdāga sagatavotais materiāls

Zviedrijas Riksdāga sagatavotais materiāls parlamentu sanāksmei

„Eirozonas valstis – vai tās saplūst vai attālinās?”

Briselē no 2007. gada 28. februāra līdz 1. martam

IEKŠPOLITIKAS
ĢENERĀLDIREKTORĀTS

PARLAMENTU SANĀKSME

„Eirozonas valstis – vai tās saplūst vai attālinās?”

Diskusija ar dalībvalstu parlamentiem

Briselē no 2007. gada 28. februāra līdz 1. martam

Zviedrijas Riksdāga atbildes

Vispārīgs atspoguļojums

Zviedrija nav ieviesusi eiro un tādējādi nav pievienojusies eirozonai. 2003. gada septembrī notikušā referenduma rezultāti noteica, ka Zviedrijas valūtas politikā nav ieviešamas pārmaiņas. To joprojām ietekmē mainīga valūtas maiņas likme un inflācija. Jauna referenduma datums nav noteikts. Pašreiz ne valdība, ne Riksdāgs neapspriež šo jautājumu.

Jaunā Zviedrijas valdība stājās pie pienākumu pildīšanas 2006. gada 6. oktobrī pēc Riksdāga vispārējām vēlēšanām 2006. gada 16. septembrī. Jaunā valdība sastāv no *Moderata samlingspartiet* (Mēreno partija), *Folkpartiet liberalerna* (Liberālā Zviedrijas partija), *Centerpartiet* (Centra partija) un *Kristdemokraterna* (Kristīgie demokrāti) koalīcijas. Jaunā valdība ir izskatījusi Zviedrijas valsts reformu programmu izaugsmei un nodarbinātībai 2006.–2008. gadam un labojusi Zviedrijas konverģences programmu (skatīt arī 3. jautājumu turpmāk).

1. jautājums. *Kā jūsu valsts parlaments vērtē situāciju attiecībā uz ekonomikas diverģences un konverģences procesiem eirozonas valstu makroekonomikā un mikroekonomikā gan pirms, gan pēc eiro ieviešanas? Kā jūs vērtētu gan pirms, gan pēc eiro ieviešanas notikušo konverģences un diverģences procesu rezultātus savā valstī salīdzinājumā ar valstīm, kuras nav pievienojušās eirozonai? Vai jūsu valsts parlamentam ir savs viedoklis par to, kā veicināt konverģenci?*

Atbilde. Zviedrijas Riksdāgs nav sagatavojis īpašu apskatu vai vērtējumu par eirozonas valstu attīstības procesiem. Taču Riksdāgs vispārējos apskatos par ekonomisko situāciju ir atzīmējis, ka pēdējos gados ir vērojama lielāka diverģence tādos ekonomikas pamata rādītājos kā pieaugums, inflācija un nodarbinātība. Diverģence ir raksturīga gan eirozonas, gan ārpus eirozonas esošajām ES dalībvalstīm. Riksdāga un valdības vispārējais viedoklis par to, kā veicināt konverģenci, ir, ka pašām dalībvalstīm būtu jāuzņemas lielāka atbildība, piemēram, par Lisabonas stratēģijas īstenošanu un citām dalībvalstu pieņemtajām reformām. Tādēļ ir svarīgi, ka dalībvalstis turpina apspriest un kontrolēt ekonomikas politiku.

2. jautājums. *Kāda ir jūsu valsts parlamenta nostāja jautājumā par eirozonas valstu*

ekonomikas vadību, konkrēti, kā šo vadību varētu uzlabot, lai stiprinātu konverģenci? Turklāt, vai jūsu valsts parlamentā pašlaik tiek apspriestas institucionālās reformas, lai novērstu diverģenci un uzlabotu konverģences iespējas visās eirozonas valstīs kopumā?

Atbilde. Zviedrija nav ieviesusi eiro, un ir grūti noteikt, kad šis jautājums būtu padziļināti apspriests Riksdāgā. Diverģences un konverģences jautājums bija svarīgs jautājums kampaņā, kas turpinājās līdz 2003. gada referendumam, un derēja kā arguments par vai pret, taču tas tika formulēts citādā veidā. Tomēr Riksdāgā norisinās aktīvas debates par ES politikas dažādiem aspektiem un reformu nepieciešamību ES lauksaimniecības un struktūrpolitikas jomā, lai cīnītos ar ES paplašināšanās radītajām izmaiņām, un šīs politikas jomas varētu sniegt ieguldījumu konverģences sasniegšanā. Attiecībā uz ES budžeta politiku Riksdāgā valda vienprātība. Riksdāga nostāja jautājumā par ekonomikas vadību ir tāda, ka Zviedrijai vajadzētu atbalstīt iedarbīgu un atturīgu Eiropas Savienības budžeta politiku. Pareiza un rentabla ES līdzekļu izmantošana var sekmēt intensīvāku sadarbību un pieaugošu konverģenci (sk. arī ziņojumu 2005/06:FiU5).

3. jautājums. *Vai jūsu valsts parlamentā pašlaik tiek apspriesta stratēģija, kas ļautu valsts līmenī uzlabot lēmumu izpildi, piemēram, īstenot Lisabonas stratēģiju un integrētas politikas pamatnostādnes? Vai, jūsuprāt, Eiropas Parlamentam ir iespējas efektīvāk darboties politikas jomās, kuru mērķis ir eirozonas valstu spēcīgāka konverģence? Vai jums ir priekšlikumi par to, kā uzlabot Eiropas Parlamenta un jūsu valsts parlamenta sadarbību šajā politikas jomā?*

Atbilde. Riksdāga vēlēšanas 2006. gada septembrī ieviesa izmaiņas Zviedrijas valdībā. 2006. gada novembrī jaunā valdība pārstrādāto valsts reformu programmu izaugsmei un nodarbinātībai iesniedza Riksdāgam un Komisijai (Zviedrijas sākotnējo valsts reformu programmu 2005.–2008. gadam iepriekšējā valdība iesniedza Riksdāgam un Komisijai 2006. gada rudenī). 2006. gada decembrī valdība iesniedza Komisijai un Padomei arī laboto konverģences programmu. Gan konverģences programma, gan valsts reformu programma pamatojas uz ekonomikas politiku, kuru valdība ir noteikusi 2007. gada budžeta projektā. reformas programmā valdība nosaka izmaiņas nodokļu un nodarbinātības politikā. Valsts reformu programmā valdība izsaka šādus komentārus par nodarbinātības politiku:

„2006. gada janvāra progresā ziņojumā Komisija izvirzīja vairākus punktus par nodarbinātības politikas īstenošanu Zviedrijā. Kopsavilkumā Komisija paziņo, ka valsts reformu programmas spēks ir atkarīgs no pieņemtajiem pasākumiem un tiem pasākumiem, kas ieviesti, lai mazinātu bezdarbu, tostarp stipras darbaspēka politikas. Taču Komisija uzskata, ka jāievieš papildu pasākumi, lai palielinātu darba piedāvājumu skaitu, ne tikai pasākumi vecāka darbaspēka lielākas proporcijas saglabāšanai darbaspēka aprītē. 2007. gada budžeta projektā valdība nosaka plašu pasākumu virkni, lai veicinātu darba piedāvājumu iespējas ikvienā dzīves periodā, tostarp pasākumus darba samaksas jomā, atvieglojumus jauniešu ienākšanai darba tirgū, vienlīdzīgu apstākļu un iespēju radīšanu sievietēm un vīriešiem darbā, ilgākas darba dzīves veicināšanu un slimības izraisītu darba kavējumu skaita samazināšanu.

Komisija arī uzstāj, ka Zviedrijai vajadzētu radīt labāku līdzsvaru starp pamudinājumiem un pabalstu līmeni nodokļu un pabalstu sistēmā, it īpaši attiecībā uz augstu bezdarba, pasivitātes un nodokļu atlaižu līmeni. Valdības politikas mērķis ir padarīt darba tirgu ietverošāku un palielināt nodarbinātības līmeni ilgtermiņā. Tiks ieviesti pasākumi, lai vairāk mazinātu

nodokļu, transferta un pabalstu kritisko ietekmi, samazinot nodokļu likmi cilvēkiem ar zemiem un vidējiem ienākumiem, kā arī īstenojot reformas pabalstu sistēmā.”

Riksdāgs izskatīs valsts reformu programmu 2007. gada pavasarī. Skatīt arī Zviedrijas valsts reformu programmu izaugsmei un nodarbinātībai 2006.–2008. gadam, dokumentu nr. 2006/07:23 un 2006. gada decembrī laboto Zviedrijas konverģences programmu.

Nav bijušas īpašas apspriedes par Eiropas Parlamenta nozīmi vai Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu sadarbību kādā noteiktā līmenī.

4. jautājums. *Kā jūsu valsts parlaments vērtē eiro lomu starptautiskajā monetārajā sistēmā, kuru raksturo spēcīga globāla nelīdzsvarotība? Vai eirozonas valstu pārstāvība starptautiskajos finanšu forumos, piemēram, Starptautiskajā Valūtas fondā, Pasaules Bankā, pasaules lielvalstu un industriāli attīstīto valstu (G7, G8 un G20) grupās, atbilst eirozonas valstu ekonomiskajai ietekmei? Kā jūsu valsts parlaments vērtē iespēju nodrošināt eirozonas valstu saskaņotāku pārstāvību? Turklāt, kāda ir jūsu valsts parlamenta nostāja jautājumā par darbam šajās organizācijās deleģēto Eiropas pārstāvju atbildību attiecībā pret valstu parlamentiem un Eiropas Parlamentu?*

Atbilde: Riksdāgs nav pieņēmis oficiālu vērtējumu par eiro lomu starptautiskajā monetārajā sistēmā. Riksdāga interešu lokā ir Zviedrijas un ES kā vienota veseluma spēka veicināšana un pārstāvība starptautiskajās organizācijās, piemēram, Starptautiskajā Valūtas fondā un Pasaules Bankā.